

Univerzitet Crne Gore

Filološki fakultet

Vijeću Filološkog fakulteta

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
Datum: 23.10.2024.			
Broj	Prijeg	Vrijednost	
01	487/7		

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta broj 01-2311/1 od 16. 10. 2023. imenovana je Komisija za ocjenu master rada pod nazivom „Lingvistička analiza terminologije u vazduhoplovnoj industriji“ kandidata Miljana Ječmenice (broj indeksa 6/22) Studijski program za engleski jezik i književnost, u sljedećem sastavu: prof. dr Igor Ivanović, mentor, prof. dr Igor Lakić, član, prof. dr Marijana Cerović, članica.

Komisija Vijeću podnosi izvještaj o ocjeni master rada.

Izvještaj o ocjeni master rada

Naziv rada kandidata Miljana Ječmenice je „Lingvistička analiza terminologije u vazduhoplovnoj industriji“. Kandidat se u ovom radu posvetio lingvističkoj analizi specifičnih termina koji se upotrebljavaju u vazduhoplovnoj industriji, a konkretno se usredsrijedio na semantičke, morfološke i pragmatičke osobine ovih termina. Vazduhoplovna industrija predstavlja specifičnu oblast gdje se jezik koristi na vrlo precizan i specijalizovan način, što je čini posebno zanimljivom za lingvističku analizu. Cilj ovog rada bio je da se kroz analizu prikupljenih lingvističkih podataka sagledaju specifičnosti jezika koji se koristi u vazduhoplovnoj industriji i da se istraži kako upotreba engleskog jezika kao opšteg jezika komunikacije u ovoj industriji utiče na razumijevanje i učinkovitost komunikacije između pilota, kontrolora letenja i drugih učesnika. Kandidat je obradio korpus koji se sastoji od transkripata komunikacije u civilnom i vojnom vazduhoplovstvu, što uključuje i različite primjere komunikacije iz Crne Gore, Hrvatske i međunarodnog vazdušnog prostora.

Struktura rada i analiza poglavlja

Master rad Miljana Ječmenice podijeljen je na nekoliko ključnih poglavlja, od kojih svako obrađuje određeni aspekt lingvističke analize terminologije u vazduhoplovnoj industriji. U nastavku ćemo detaljno da izložimo pojedinačna poglavlja rada. U uvodnom poglavlju kandidat predstavlja osnovne informacije o vazduhoplovnoj industriji i značaju lingvističke analize u ovom kontekstu. Uvod daje pregled dosadašnjih istraživanja na polju lingvistike u specijalizovanim oblastima, a posebno se osvrće na važnost upotrebe engleskog jezika kao opšteg jezika koji se koristi za komunikaciju u okviru ove industrije. Kandidat ističe razloge zbog kojih je vazduhoplovna industrija odabrana za istraživanje, te postavlja glavna istraživačka pitanja i hipoteze rada. Kandidat takođe utvrđuje osnovne ciljeve rada, koji obuhvataju analizu specifičnosti jezika koji se koristi u komunikaciji između pilota, kontrolora letenja i drugih učesnika u ovoj industriji. Naredno poglavlje rada je posvećeno teorijskom okviru, koji obuhvata ključne pojmove i pristupe lingvističkoj analizi. Kandidat daje pregled osnovnih teorijskih koncepata, uključujući semantiku, pragmatiku, morfologiju i sintaksu. Posebna pažnja posvećena je konceptu engleskog jezika kao opšteg jezika koji se obavezno koristi u vazduhoplovnoj industriji, uz „primjesu“ lokalnih jezika, kao i standardizovanim jezičkim praksama u vazduhoplovstvu. Takođe su obrađene teorije vezane za analizu diskursa i korpusnu lingvistiku, koje su bile ključne za metodološki pristup u radu. Kandidat je citirao relevantne izvore i istraživanja kako bi opravdao izbor metoda i analitičkog okvira, te postavio temelje za dalju analizu.

Poglavlje o metodologiji daje detaljan opis istraživačkih metoda koje su korišćene u radu. Kandidat se odlučio za kombinaciju kvalitativne i kvantitativne analize kako bi dobio što potpuniji uvid u lingvističke aspekte vazduhoplovne komunikacije. Metode koje su korišćene uključuju korpusnu analizu, diskursnu analizu i računarsku analizu pomoću računarskog alata AntConc. Opisan je postupak prikupljanja podataka, uključujući odabir transkripata iz komunikacije u civilnom i vojnom vazduhoplovstvu, koji su korišćeni kao korpus za analizu. Kandidat objašnjava kako je korpus strukturiran i na koji način su podaci analizirani kako bi se izveli relevantni zaključci. U sljedećem poglavlju kandidat se bavi semantičkom analizom terminologije koja se koristi u vazduhoplovnoj industriji. Semantička analiza obuhvata proučavanje značenja specifičnih termina koji se koriste u komunikaciji između pilota i

kontrolora letenja. Kandidat ističe da su mnogi termini u vazduhoplovnoj industriji višeznačni, te je važno razumjeti njihov tačan kontekst kako bi se izbjegla dvosmislenost. Analizirana je upotreba polisemije i homonimije, pri čemu su dati primjeri kako isti termini mogu imati različita značenja u različitim kontekstima. Ova analiza pomaže u razumijevanju značaja preciznosti u jeziku vazduhoplovstva, gdje pogrešno razumijevanje može da ima ozbiljne posljedice. Morfološka analiza, predstavljena u novom poglavlju, se bavi tvorbom riječi i upotrebom skraćenica i akronima u vazduhoplovnoj industriji. Kandidat objašnjava kako su mnogi izrazi u vazduhoplovstvu skraćeni kako bi se postigla ekonomičnost u komunikaciji. Skraćenice poput „ATC“ (Air Traffic Control) i „ICAO“ (International Civil Aviation Organization) služe za ubrzavanje prenosa informacija i povećanje učinkovitosti. Kandidat analizira proces akronimizacije i konverzije kao glavne morfološke procese koji su u službi prilagođavanja jezika specifičnim potrebama industrije. Takođe je istaknut značaj standardizacije ovih termina, koja omogućava dosljednost u komunikaciji među govornicima iz različitih zemalja. Naredno poglavlje rada je posvećeno fonetskoj i sintaksičkoj analizi. Fonetska analiza je usredsređena na izgovor specifičnih termina u vazduhoplovnoj industriji i ona ukazuje na razlike između standardnog engleskog jezika i jezika koji se koristi u vazduhoplovstvu. Kandidat objašnjava kako fonetske varijacije doprinose učinkovitosti u prenošenju informacija i izbjegavanju nesporazuma. U dijelu posvećenom sintaksičkoj analizi, kandidat se bavi specifičnostima rečeničnih struktura u vazduhoplovnoj komunikaciji, kao što su izostavljanje subjekata i skraćivanje rečenica. Ova svojstva omogućavaju brzo i jasno prenošenje informacija, što je od ključnog značaja u situacijama kada su vrijeme i preciznost presudni. U sljedećem poglavlju, kandidat se bavi pragmatičkim aspektima komunikacije u vazduhoplovnoj industriji. Analizirao je kako spoljašnji činioci poput stresa, zamora i vremenskog pritiska utiču na jezičku upotrebu i izbor komunikacijskih strategija. Kandidat navodi primjere situacija u kojima su piloti ili kontrolori letenja morali prilagoditi svoj način komunikacije zbog složenih operativnih uslova. Pragmatička analiza pokazuje koliko su vanjezički činioci značajni za razumijevanje jezika u ovom kontekstu i kako oni utiču na učinkovitost i bezbjednost leta.

Korpusna analiza i računarska analiza podataka

Poglavlje 2.3 je posvećeno korpusnoj i računarskoj analizi podataka. Kandidat je koristio program AntConc za analizu korpusa koji se sastoji od transkripata komunikacije između pilota i kontrolora letenja. Ova analiza omogućila je prepoznavanje najčešće korišćenih termina, fraza i kolokacija u vazduhoplovnoj komunikaciji. Kandidat je takođe sproveo kvalitativno-tematsku analizu, koja je omogućila uvid u načine na koje se jezik koristi u različitim situacijama. Prikazani su rezultati koji pokazuju kako se jezički obrasci mijenjaju u zavisnosti od konteksta i koliko je važna standardizacija jezika u ovoj oblasti. Kandidat dalje istražuje kako govornici različitih maternjih jezika koriste engleski kao jezik struke i sporazumijevanja sa kontrolom leta, kao i koje su glavne razlike u njihovom pristupu terminologiji. Analizirano je kako kulturološke razlike utiču na upotrebu specifičnih termina i fraza, te kako ove razlike mogu da dovedu do nesporazuma u komunikaciji. Kandidat ističe značaj dodatne obuke i standardizacije jezika kako bi se smanjili mogući problemi u komunikaciji pogotovo među osobama iz vazduhoplovne industrije kojima engleski nije maternji jezik.

Diskusija i zaključci

Treće poglavlje rada, pod nazivom „Zaključci“, sažima glavne nalaze istraživanja i daje preporuke za buduća istraživanja. Kandidat ističe da je upotreba engleskog jezika u vazduhoplovnoj industriji specifična i da zahtijeva visoku preciznost i dosljednost. Zaključeno je da postoje značajne razlike između jezika koji se koristi u vazduhoplovstvu i standardnog engleskog jezika, te da su ove razlike rezultat potrebe za ekonomičnošću i učinkovitošću u komunikaciji. Kandidat predlaže standardizaciju jezičkih postupaka i dodatnu obuku za osoblje u vazduhoplovstvu kako bi se poboljšala učinkovitost komunikacije i smanjila mogućnost nesporazuma.

Zaključci Komisije

Komisija ocjenjuje da je kandidat ispunio sve zahtjeve postavljene pred njegov master rad, kao i da je kroz detaljnu lingvističku analizu terminologije u vazduhoplovnoj industriji dao značajan doprinos razvoju lingvističkih istraživanja u specijalizovanim kontekstima. Kandidat je pokazao sposobnost da na temeljan način analizira složene jezičke fenomene i da izvuče relevantne zaključke koji mogu da imaju praktičnu primjenu u vazduhoplovnoj industriji. S obzirom na kvalitet rada i dubinu analize, Komisija predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati izvještaj i omogući kandidatu odbranu master rada.

Komisija

Prof. dr Igor Lakić, član

Prof. dr Marijana Cerović, članica

Prof. dr Igor Ivanović, mentor

